

FAROE

په اروپا کی دمیشه افغانانود تولنوفدراسیون
فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا

Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe

هالند، دسمبر ۲۰۰۵م

گزارش از ا. شیرزاد

کنفرانس:

"چگونگی تطبیق عدالت انتقالی در افغانستان"

قطعنامه کنفرانس در آخرین راپوراز طرف (Afghan-German-Online (AGO) علاوه شده است.

امسال نیز بروال همیشه توسط فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا (فارو) کنفرانس بین المللی افغانهای مقیم خارج افغانستان در هالند بروزهای ۹-۱۰ و ۱۱ دسامبر ۲۰۰۵ در انستیتوت تماس قاره ها در شهر سوستر برخ هالند بنا به اهمیت موضوع تطبیق عدالت، زیر عنوان چگونگی تطبیق عدالت انتقالی در افغانستان با شرکت نمایندگان سازمانها و انجمنهای فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و شخصیتهای مستقل افغانهای مقیم اروپا دایر و بر اهمیت تطبیق عدالت در رابطه با نارواییهای، مظلمت، جنایات و نقص حقوق های فردی و اجتماعی توسط ناقصین حقوق بشر و مجرمین جنگی که در طول سه دهه گذشته بر اکثریت مردم کشور ما تحمیل گردیده بود مورد بحث و گفتمان قرار گرفت.

آغاز کنفرانس بعد از ثبت نام مهمانان در ساعت ۱۵:۰۰ روز ۲۰۰۵-۱۲-۰۹ و مذاکرات مقدماتی شرکت کنندگان با معرفی و آشنائی مهمانان جدید در این کنفرانس برنامه کنفرانس رسماً در ساعت ۲۰:۳۰ با خیر مقدم گفتن شرک کنندگان توسط محترمه خانم لونا لاهو رئیس فدراسیون انجمنهای پناهندگان افغان در هالند آغاز گردید سپس آقای انجنیر عزیز (از کشور فرانسه) در اهمیت و نقش نفت در جوامع بشری و فاکتورهای عامل آن صحبت کردند و در ساعت ۲۱:۳۰ محترم دکتر انصاری (مقیم المان) در مورد تاثیر دراز مدت شکنجه بر جسم و روان انسانها و تاثیرات اجتماعی آن بر جوامع از نظر علمی در زمینه با توجه به تحقیقاتی که در این زمینه نموده بودند به استماع شنوندگان رسانیده و متعاقباً هر دو سخنران به سوالات حضار پاسخ دادند.

شنبه دهم دسامبر ساعت ۹:۳۰ کنفرانس توسط محترم دکتر عزیز گردیزی رئیس افتخاری فارو آغاز و ریاست جلسه روز دوم کنفرانس را با تاکید بر این موضوع که ضرورت تطبیق عدالت نه به قصد حس انتقام جوئیها بلکه بر تطبیق عدالت برای صلح پایدار و وحدت ملی بعنوان یک ضرورت تاریخی باید مورد بحث قرار گیرد، کنفرانس آغاز و سخنرانان به سخنرانی ادامه دادند.

از ساعت ۱۱:۰۰-۹:۴۵ محترم پوهنوال دکتر عثمان روستار ترکی استاد سابق دانشکده حقوق پوهنتون کابل در مورد ضرورت محاکمه جنایتکاران جنگی از نظر حقوقی و تاریخی سخنرانی مفصلی ارائه کردند. ایشان ضمن تاکید بر ضرورت این امر افزودند که، طرح قضیه محاکمه جنایتکاران جنگی ایجاد یک محکمه مختلط را با استفاده از امکانات داخلی و اشتراک مجامع و دادگاههای بین المللی جهت نظارت و تطبیق نورمهای قبول شده بین المللی را یکی از راههای کابردی برشمرده، در ضمن پیش شرطهای مکمل انرا موجودیت یک حکومت سالم اهل و صالح، ایجاد یک سیستم قضائی مستقل بدور از جنگ سالاران، تعدیل قانون اساسی کشور بدور از منافع و نفوذ جنگ سالاران و مجرمین که مواد کافی در تطبیق عدالت در این قانون گنجانیده شده باشد را ضروری دانسته و اضافه کرد که متأسفانه قانون اساسی موجود فاقد چنین موادی میباشد و حکومت ملی را از جمله پیش شرطهای لازمی امر بر شمردند.

سپس آقای قاضی احمد راتب فقیری در باره عدالت انتقالی در افغانستان به سخنرانی پرداخت، پیرامون اصل عدالت انتقالی، و عفو که قبل از طرح عدالت مطرح میگردد فقط صلاح دید حفظ قدرت حاکمان میتواند باشد، که نیاز به یک چتر حمایتی را احساس، لمس و ایجاد میکنند و حق عفو و بخشش بیانگر یک سیستم فکری است که توسط خود قربانی یا ولی دم او محق میباشد که خواسته او (قربانی) مورد بررسی قرار میگیرد، عفو نه حق یک پادشاه، رئیس جمه، یا یک ملا و... و غیره.

در ضمن ایشان اشاره به اهمیت تهیه گزارش کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان زیر عنوان (مردم در انتظار عدالت) نموده ضمن اینکه عدم جدیت مقامات دست اندر (مسئولین اجرایی) را در رابطه با تطبیق عدالت نیز یادآوری نمود.

بعد از سخنرانی سخنرانان قبل از ظهر کنفرانس از ساعت ۱۲:۰۰ تا ساعت ۱۳:۰۰ به سوالات شرکت کنندگان در فضای دموکراتیک پاسخ دادند و بیشتر سوالات مطرح شده در اطراف مشکلات ناشی از لاینحل ماندن جرایم انجام شده و بی توجهی دست اندر کاران و مسولین داخلی و بین المللی مطرح را تذکر دادند و از طرف سخنوران قبل از ظهر پاسخی لازم داده شد. پس از وقفه نهار مباحثات تا ساعت ۱۴:۳۰ ادامه یافت.

پس از صرف طعام از ساعت ۱۴:۳۰ سخنرانی محترم حاجی کریم پیکار پامیرشاعر نویسنده و پژوهشگر افغان (مقیم کانادا) در مورد ضرورت برخورد دولت آقای کرزی در برابر مجرمان سخنرانی نموده و سپس محترمه خانم خاطره فیضی مقاله تحت عنوان یادی از خاطرات زندان زنانه در صدارت، و پلچرخ و بر خردهای مسئولین این زندانها ارائه گردید. که در صدارت و پل چرخ چه میگذشت، چشم دیدهها و خاطرات استاد نسیم رهرو (از هالند) که مدت ده سال در پلچرخ زندانی و از محکومین اعدامی بود صحبت کردند، که چگونه حقوق انسانهای در بند نا دیده گرفته میشود سخنرانی نمودند و سپس محترم محمد شاه فرهود از جمله جوان زندانی در پلچرخ در مورد برخورد مقامات قضائی حکومت حزب دموکراتیک خلق و نحوه صدور حکم و احکام قضائی آن دوره سخنرانی نموده این مباحث تا ساعت ۱۷:۰۰ ادامه یافت.

از ساعت ۱۸:۱۵ تا ۱۹:۰۰ نقش افغانهای مقیم خارج از کشور بعنوان بخشی از قربانیان جامعه در زمینه تطبیق عدالت انتقالی مورد بحث و گفتگو قرار گرفت.

جمعبندی کنفرانس و سخنرانان با در نظر داشت نظرات اشتراک کنندگان که توسط محترم آقای دکتر روستار ترکی صورت گرفت تاکید بر ضرورت یک کنفرانس بزرگ بین المللی وسیع با اشتراک صاحب نظران و قربانیان و موسسات و نهادهای بین المللی در رابطه با حوادث و پیگیری قضایا توسط افغانهای داخل و خارج کشور و صدور قطعنامه این کنفرانس بیان گردید.

ادامه کنفرانس از ساعت ۲۰:۰۰-۲۱:۰۰ توسط کنفرانس علمی آقای دکتر حنان روستائی زیر عنوان افغانستان مرکز تقاطع فرهنگها ارائه گردید و به سوالات پرسندگان پاسخ داده شد.

از ساعت ۲۱:۰۰-۲۴:۰۰ شب در بحث ادبی کنفرانس دو کتاب جدید شعر چاپ شده (از قفس تا قاف، و در این جا هر چه زندان است) اثر آقای فاروق فارانی از شاعران معاصر شعر مقاومت افغانستان به بحث و گفتگو گذاشته شده بود که توسط آقایان دکتر رسول رحیم محمد شاه فرهود و مسعود قانع به بحث گرفته شد و هر کدام نظرات شان را در مورد اثر از قفس تا قاف ابراز، و نمونه های از اشعار شان توسط مسعود قانع، خود شاعر (آقای فارانی) خانم فوزیه میترا و خانم منیژه نادری دکلمه شد. در بخش برنامه موسیقی که از ساعت ۲۴:۰۰-۱:۰۰ ادامه یافت هنر مند مردمی و خوب آقای دکتر صفی و هاب با اجرای چند آهنگ که مورد استقبال حضار قرار گرفت، برنامه روز دوم نیز پایان یافت.

در روز یکشنبه ۱۱ دسمبر از ساعت ۹:۰۰-۱۰:۰۰ ابتدا تدوین مسوده قطعنامه بعمل آمد ریاست جلسه توسط خانم جمیله زمان انوری به دکتر عزیز گردیزی واگذار و قطعنامه توسط محترم دکتر روستار ترکی تقریر و پس از بحث و گفتگو در فضای کاملاً دموکراتیک و آزاد و استماع نظرات حضار و اعمال تعدیلات لازم در ساعت ۱۳:۰۰ به تصویب همگان بدون رای مخالف به تصویب رسید. از ساعت ۱۳:۳۰ با تشکیل جلسه کنفرانس دو ساله فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغانهای مقیم اروپا جلسه دار لانشاه فارو در حضور رؤسای دایمی فارو آقایان دکتر عزیز گردیزی و دکتر عبدالعلی لعلی و اعضای دار لانشاه فارو پس از گزارش مختصر کار دو ساله فارو توسط محمد شاه فرهود و اعلام پایان کار اعضای هیئت اجرایی قبلی و استعفای کتبی و مکتوبی آقای ستانه گل شیرزاد رئیس فارو قراعت اعضای جدید هیئت اجرایی فارو با رای موافق کلیه اعضا با یک رای مخالف تعیین و کنفرانس در ساعت ۱۶:۳۰ با معرفی اعضای جدید به پایان رسید.

پایان

قطعنامه کنفرانس

از تاریخ ۹ الی ۱۱ دسمبر ۲۰۰۵م در رابطه برسیدگی به جنایات جنگی در افغانستان، کنفرانسی تحت عنوان "تطبیق عدالت انتقالی در افغانستان" از جانب FAROE در انستیتوت بین المللی تماس قاره ها واقع در شهر سوستربرخ هالند برگزار شد که در آن جمع کثیری از شخصیت ها و نهاد های اجتماعی و فرهنگی افغانهای مقیم اروپا و امریکا اشتراک داشتند.

اشتراک کنندگان کنفرانس طی مباحثات همه جانبه که آگنده از احساس مسئولیت در برابر انکشاف نا مطلوب اوضاع سیاسی کشور به دلیل نفوذ گروه های جنگی در پروسه صلح که از "بن" آغاز گردید، به نکات مهم زیرین توافق نمودند:

- محاکمه متهمین به جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر به مثابه پایه اصلی تشکیل یک جامعه سالم برای اجرای عدالت فارغ از انتقام جویی های شخصی.
- محاکمه متهمین جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر به عنوان رکن عمده تعویض حاکمیت تفنگ به حاکمیت قانون و تطبیق اصل دموکراسی.
- محاکمه متهمین به جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر به مثابه دفع خطر ظهور مجرمین مکرر میراث جنگ دوامدار.
- تدویر منظم کنفرانسها موقت از جانب افغانها ی مقیم خارج و احياناً داخل در رابطه به محاکمه متهمین به جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر به قصد دفع خطر فراموشی قضیه.
- تأیید تلاشهای موسسه ملل متحد و سانسازمان های داخلی و خارجی مدافع حقوق بشر در رابطه محاکمه متهمین به جنایات جنگی و اعلام غیر مکفی بودن این تلاشها.
- درخواست تشکیل یک کنفرانس بین المللی به کمک موسسه ملل متحد و سایر سازمانهای مدافع حقوق مدنی در رابطه به محاکمه اشخاص متهم به جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر.

این کنفرانس تلاشیهست در جهت ایجاد هماهنگی بین حلقه های ملی و بین المللی مدافع حقوق بشر در استقامت تشکیل محکمه اختصاصی بین المللی، تا زمان مساعد شدن اوضاع داخلی.

قابل تذکر است که به هیچ وجه نباید از طرح مساله به جنایات جنگی و نقض گسترده حقوق بشر طی سه دهه اخیر به مثابه افزار سیاسی علیه گروه و یا گروه های خاصی استفاده صورت گیرد.

اشتراک کنندگان کنفرانس روی این موضوع تأکید کردند که حکومت موجود به دلیل تبعیت از الزامات خارجی ناشی از تطبیق اجندای جنگ با تروریسم که در آن بسیاری متهمین به جنایات جنگی شامل ساختار های قدرت درسازش وائتلاف با کشورهای خارجی قرار دارند، در موقعیت مناسبی برای تعقیب قضایی متهمین جنایات جنگی قرار ندارد. بناً تا زمان ظهور فصل نوی در حیات سیاسی آینده باید عجالناً سعی به عمل آید تا توجه محافل بین المللی بیش از پیش به قضیه از طریق تنظیم راپورها، صدور اعلامیه ها و تدویر کنفرانس ها و سمینارها بالوسیله نهاد های مدنی ملی و بین المللی مدافع حقوق بشر جلب شود.

تمام